

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/54/2020
Identifikačné číslo spisu: 4418010955
Dátum vydania rozhodnutia: 19.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4418010955.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej, na neverejnom zasadnutí konanom 19. novembra 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného O. I., pre pokračovací zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 22. októbra 2019, sp. zn. 1To/76/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného O. I. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Nové Zámky (ďalej aj len „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) rozhodol rozsudkom 11. júla 2019, sp. zn. 3T/122/2018 tak, že obvineného O. I., nar. X. A. XXXX v G. J. trvale bytom G. J., J. č. XXX/X (ďalej aj len „obvinený“ alebo „dovolateľ“), uznal za vinného z pokračovacieho zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods.1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe že:

1. v G. J. na ulici J. číslo XXX/X v byte na O. poschodí v presne nezistených dňoch mesiacov september, október a november roku 2016, počas neprítomnosti svojej manželky minimálne v piatich prípadoch, súc pod vplyvom alkoholu, požadoval od maloletej L., nar. XX. G. XXXX - dcéry svojej manželky, s ktorou žil v spoločnej domácnosti, aby si prišla ľahnúť k nemu do manželskej postele, kde následne začal maloletú hladkať po jej tele, chytať ju za prsia, začal jej vsúvať prsty do vagíny, pričom pri tejto sexuálnej praktike obžalovaný onanoval, tiež požadoval od maloletej, aby si dávala jeho penis do úst a orálne ho uspokojovala, čo odmietala, pričom sa maloletej vyhrážal, že keď to niekomu povie, čo jej robí, tak ju dá do ústavu alebo do väzenia, ktorým konaním obžalovaného podľa výsledkov gynekologického vyšetrenia k zraneniu alebo násilliu na vonkajších rodidlách, ani k porušeniu hymen fimbriális u poškodenej maloletej nedošlo,

2. v Nových Zámkoch na ulici J. č. XXX/X v byte na O. poschodí v presne nezistenom období od konca roku 2016 do presne nezisteného dňa mesiaca jún 2018, počas neprítomnosti svojej manželky

opakovane, súc pod vplyvom alkoholu, požadoval od maloletej L. K., nar. X. A. XXXX - dcéry svojej manželky, aby si prišla ľahnúť k nemu do manželskej postele, kde následne začal maloletú hladkať po jej tele, chytat' a oblizovat' ju na prsiach a v oblasti genitálií, vsúval jej svoje prsty do vagíny, pričom pri tejto sexuálnej praktike obžalovaný onanoval, ďalej opakovane požadoval od maloletej, aby si dávala jeho penis do úst a orálne ho uspokojovala a keď to táto odmietla, vyhrážal sa jej, že pôjde do väzenia alebo do ústavu, pod ktorými hrozbami sa maloletá tejto sexuálnej praktike obžalovaného podvolila a orálne ho musela uspokojovat' na rôznych miestach tohto bytu a bytového domu, ako na WC, v pivnici, v komore a v kúpeľni, ktorým konaním obžalovaného podľa výsledkov gynekologického vyšetrenia k zraneniu alebo násiliu na vonkajších rodidlách, ani k porušeniu hymen fimbriális u poškodenej maloletej nedošlo.

Za to prvostupňový súd obvinenému uložil podľa § 200 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona (za nezistenia žiadnej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Trestného zákona a za zistenia priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Trestného zákona), trest odňatia slobody v trvaní 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 odsek 2 písm. a) Trestného zákona, obvinený bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Krajský súd v Nitre (ďalej aj len „odvolací súd“), na podklade odvolania obvineného, rozhodol ako súd odvolací uznesením z 22. októbra 2019, sp. zn. 1To/76/2019 tak, že podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený v zákonnej lehote prostredníctvom ustanovenej obhajkyne dovolanie, ktoré bolo prvostupňovému súdu doručené 17. júna 2020. Svoje dovolanie založil obvinený výlučne na ním namietanom dovolacom dôvode v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Prvú časť dovolania, využil na ozrejenie konania prebiehajúceho na prvostupňovom súde, ako aj konania na odvolacom súde. K samotnému obsahu dovolania uviedol, že má za to, že uznesenie krajského súdu je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a z neho vyplývajúceho nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov. Ďalej uviedol, že tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní spáchanie skutku popieral, pričom svoje výpovede nemenil. Sám seba obvinený považuje za obeť komplotu, ktorý zorganizoval svedok O., majúci viac než priateľský vzťah s poškodenou, čomu sa snažil zabrániť a tak chrániť poškodenú L. K. Ďalej obvinený poukazoval na vzťah poškodenej L. K. a O., čo mali potvrdiť vo svojich svedeckých výpovediach MUDr. U., C. a nepriamo aj otec maloletej poškodenej. Z výpovede matky poškodenej malo vyplývať, že O. s nimi žil v spoločnej domácnosti, avšak približne 7. mája 2019, ho požiadala, aby ich spoločnú domácnosť opustil a zároveň mu v tom období zrušila aj trvalý pobyt na adrese v O., U. XX. Toto rozhodnutie malo vychádzať z dôvodu, že O. mal nadštandardný vzťah s maloletou poškodenou L.. Obvinený taktiež uviedol, že s matkou poškodenej mal spoločnú dcéru P. I., ktorá v čase, keď sa mal skutok stať s nimi bývala v jednoizbovom byte na J.R. ulici v G. J.. Práve ich spoločnú dcéru P. I. navrhol obvinený vypočúť v rámci odvolacieho konania. Odvolací súd tento návrh zamietol s odôvodnením, že nebola priamym svedkom akejkoľvek sexuálnej aktivity, ku ktorej malo dochádzať výlučne v čase neprítomnosti matky maloletých detí. Následne sa vyjadril k znaleckému posudku, z ktorého vyplynulo, že obvinený netrpí sexuálnou deviáciou a súčasne uviedol, že nie je závislý na alkohole ani na iných omamných látkach. Čo je podľa obvineného v rozpore s tvrdením niektorých svedkov. Konštatoval aj riadny sexuálny život so svojou manželkou, s ktorou má dcéru. Matka maloletých poškodenej L. a L. uvádzala, že obvinený s nimi mal sexuálne aktivity, keď bola na nočnej zmene vo Y. G. J., čo sa podľa obvineného nezakladá na pravde, nakoľko v období mesiacov august až november 2017 bola nezamestnaná a zdržiavala sa doma. Obvinený konštatoval, že úmysel ani motív mu nebol v celom trestnom konaní preukázaný. Navyše z vykonaných dôkazov nie je bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že sa svojím konaním dopustil žalovaného skutku. A navyše nebol produkovaný žiadny dôkaz preukazujúci existenciu motívu ku spáchanému skutku. V ďalšom obvinený ozrejmil objektívnu, ako aj subjektívnu stránku trestného činu sexuálneho násillia podľa § 200 Trestného zákona. Ozrejmil aj znenie zásady voľného hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku. V závere dovolania obvinený vyjadril svoje presvedčenie, že doposiaľ produkovanými dôkazmi nebola

jednoznačne preukázaná skutočnosť, že by bol svojím konaním naplnil skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol právoplatne odsúdený.

Vzhľadom na horeuvedené v petite svojho dovolania navrhol obvinený Najvyššiemu súdu, aby rozhodol tak:

že uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 22. októbra 2019, sp. zn. 1To/76/2019 zruší a vec vráti tomuto súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Prokurátor sa k dovolaniu obvineného do dňa konania verejného zasadnutia nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku) osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku) v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Ešte pred samotnou analýzou dovolania, dovolací súd zdôrazňuje, že dovolanie je naozaj výnimočným prielomom do právoplatnosti rozhodnutia, ktorá predstavuje jeden zo základných pilierov stability právnych vzťahov a právnej istoty. V konkrétnom prípade však musí vždy prevažovať záujem zákonnosti rozhodnutí a postupu konania, ktoré právoplatnému rozhodnutiu predchádzalo, nad záujmom na stabilite a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. Tak tomu bude iba pri zásadných a podstatných vadách, pre ktoré nemôže napadnuté rozhodnutie obstáť, pretože by to bolo ohrozením zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca, ako sa častokrát mylne domnievajú obvinení.

Čo sa týka posudzovania existencie namietaného dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolací súd skúma iba to, či skutok, ktorý bol ustálený súdmi nižších stupňov, bol podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. K naplneniu predmetného dovolacieho dôvodu môže dôjsť napríklad v prípade, ak mal byť skutok právne posúdený ako iný trestný čin, alebo ak skutok nie je trestným činom. Dovolací súd hodnotí skutkový stav, ktorý je obsiahnutý v skutkovej vete v rámci dovolacieho konania len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu súdmi nižších stupňov. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu súdmi nižších stupňov, dovolací súd nesmie skúmať a meniť. Práve z tohto dôvodu potom možno konštatovať, že všetky námietky, ktorými obvinený napádal správnosť zisteného skutku a vyjadreného v tzv. skutkovej vete rozsudku súdu alebo smerujúce proti hodnoteniu dôkazov, na podklade ktorých súdy v základnom konaní ustálili skutkový stav, sú v dovolacom konaní irelevantné a nemožno ich podriaďiť pod žiaden z dovolacích dôvodov.

Uvedené tvrdenie našlo svoje odzrkadlenie v množstve rozhodnutí. Jedným z nich je aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Tdo/59/2011, kde dovolací súd judikoval, že námietky obvineného, ak sa nedotýkali právneho posúdenia zisteného skutku, ale len subjektívne spochybňovali hodnotenie dôkazov vo veci konajúcimi súdmi, nezodpovedajú dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Horeuvedené tvrdenia je možné nájsť aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Tdo/14/2012, v ktorom dovolací súd konštatoval svoju viazanosť zisteným a ustáleným skutkovým stavom, tak ako ho ustálili súdy nižších stupňov. Dovolací súd tu ozrejmil ťažisko dokazovania. Taktiež oboznámil, čo možno rozumieť pod nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku, alebo čo možno subsumovať pod nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Skutočnosť, že dovolacie konanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré vykonali sudy nižších stupňov, a preto dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním, subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia, ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť. Uvedené judikoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v stanovisku trestnoprávneho kolégia uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 3/2011.

Po ozrejmení základnej teoretickej matérie, týkajúcej sa predmetného dovolacieho dôvodu, ktorú dovolací súd podrobne uviedol v odsekoch uvedených vyššie spolu s príslušnou judikatúrou, dovolací súd nad rámec uvedeného súhrne dodáva. Z obsahu samotného dovolania obvineného jednoznačne vyplýva, že obvinený v podstate pokračuje vo svojej obhajobe, tak ako ju uplatňoval, či už pred prvostupňovým alebo odvolacím súdom. Obsah predmetného dovolania je skutočne možné stotožniť s obhajobnými námietkami obvineného. Obvinený vo svojom dovolaní totožne ako pred odvolacím súdom konštatoval, že je obeť komplotu, ktorý na neho zosnoval svedok O., čo sa však nezakladá na pravde, nakoľko z vykonaného dokazovania je zrejme, že páchatel'om trestného činu bol práve obvinený. Okrem tohto tvrdenia, obvinený v prevažnej miere hodnotí vykonané dôkazy, ponúka vlastné názory na vykonané dokazovanie, namietal skutočnosť, že sudca nevyhovел jeho návrhom na vykonanie dôkazov. Namietal skutočnosť, že mu nebol preukázaný úmysel ani motív jeho trestného činu. Z uvedeného sa javí, akoby obvinený nadobudol presvedčenie, že sa nachádza pred súdom nižšieho stupňa a dopĺňa svoju obhajobu. Dovolací súd aj v nadväznosti na skôr uvedené pripomína, že tomu tak nie je. V spojitosti s tým zdôrazňuje, že v rámci tohto konania nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, pretože sú to otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedené plne korešponduje s už uvedenou tézou, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd až v tretej inštancii, kde už nie je možné vytvárať, či meniť skutkové zistenia. Z dôvodu, že dovolací súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia a prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov. Aj z tohto dôvodu by určite nebolo na mieste v dovolacom konaní, preukazovať úmysel a motív, ktorý obvinený namietal. Nakoľko aj táto otázka spadá do množiny skutkových zistení, ktoré dovolací súd v danom prípade nepreskúmava. Obvinený v rámci podaného dovolania síce označil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, nepodložil ho však takými vecnými argumentmi, ktoré by preukazovali jeho naplnenie. Preto Najvyšší súd konštatuje, že v prípade obvineného O. I. v prejedávanej veci nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.